

HEERLIJK WONEN
IN EEN
NATUURLIJKE
OMGEVING

Column Jan van Ginkel

Met jarretels door het lint

Je kunt veel te kermen hebben over bermen, het straatbeeld rond Orvelte nodigt ook uit tot verwondering. Wat een feestelijk gezicht: de rode looper is in de vorm van witte linten uitgerold langs de Brugstraat. Met deze aankleding heet het dorp zijn gasten warm welkom. Het effect ervan krijgt een wel heel komisch tintje als er een Dafje van het wegje raakt en zijn neusje boort in het dwangbandje dat nu juist bedoeld lijkt om het autootje op de klinkertjes te houden. Wat een getut.

Ik zal een jaar of tien twaalf zijn geweest toen de eerste Daf zijn intrede deed in onze straat. Het was nota bene onze buurman, een bleke, gortdroge, pijprokende boekhouder, die er één had gekocht. Ik denk in een luxe uitvoering, mooi rood met een iets gestroomlijnder vorm dan de koekblikjes die nu de Drentse dreven onveilig maken.

Mijn vader was een deel van zijn werkzame leven chauffeur en vond zo'n wagentje maar niks. Overigens konden wij ons geen auto veroorloven, zelfs niet één van Van Doorne's Auto Fabrieken. Veel later hoorde ik de veelzeggende bijnaam voor het Dafje: truttenschudder met jarretelaandrijving. Treffender kan ik het niet zeggen. Was Youp van 't Hek destijds een Bekende Nederlander geweest dan had hij met soortgelijke termen bereikt dat het autootje uit het wegbeeld zou zijn verdwenen. Denk maar aan Buckler: door Youps conference werd dit eerste alcoholvrije bier zo te kakken gezet dat de verkoop kelderde en de productie voor Nederland maar beter kon worden gestopt.

Ik heb zelf ook trutten geschud. Weliswaar zonder rijbewijs, dus echt kwalijk kunt u mij dat niet nemen. Ik kwam destijds (begin jaren zeventig) veel achter Winterswijk. Een vriend van mij runde een winkeltje aan de Duitse grens met kruidenierswaren. W. handelde verder in alles wat

HEERLIJK WONEN
IN EEN
NATUURLIJKE
OMGEVING

Orveltejournaal

profijtelijk was. Doordat de grens in die tijd nog functioneerde en de (Duitse!) koffie in Nederland goedkoper was dan in het land van herkomst, viel er een extra winstje te behalen. Het sortiment van grensoverschrijdende waren betrof ook levende have als schapen, ganzen, kalkoenen en wat maar voor handen was. Niet zo zeer het prijsverschil als wel de formaliteiten en formulieren maakten het wenselijk om de douane te omzeilen. We pakten met de Daf achterafzandpaadjes. Kijk, in deze sfeer past een Daf. In dit geval de Daf van zijn oude moeder die het wagentje alleen gebruikte om zondags ter kerke te worden geschud.

Vandaag de dag past de Daf in de jolige sfeer waarin we de leukste groepsuitjes hebben door samen te gaan solexen, zündappen, bierfietsen, tuktukken, lelijke eenden enzovoorts. De Renault 4 (het bakkersblikje) ontbreekt nog op het tableau, maar binnenkort zal een recreatiebedrijf dit gat in de markt opvullen. En wat te denken van het Fiatje 500 (300?), of is dat echte te klein? Hoe lulliger hoe mooier toch? De dafjesdruk langs het Oranjekanaal is sterk toegenomen. Elke keer zie ik vier mensen stijf en opgepropt zitten als er weer een autootje de brug over draait. En die inzittenden maar zwaaien. Wat nog even blijft hangen is de stank van de uitlaatgassen van 't ratelende krenge. Als je oldtimers zou verplichten met een zo schoon mogelijke motor te rijden, zou volgens trotse bezitters de lol van het oldtimerschap verdwijnen. Dus ronken we met zijn allen lekker door en dragen volkomen onnodig bij aan het klimaatprobleem. Wegenbelasting betalen is niet meer aan de orde, de staat heeft gedurende het eeuwige leven van die oude bakken al genoeg gevangen. Rare regel trouwens.

Recreatie

De letterlijke betekenis van recreatie is her-schepping, recreëren is het herscheppen van jezelf. Het is tot je zelf komen na een lange dag of week van hard werken en dingen doen die je worden opgedrongen. In zekere zin ben je natuurlijk ook in zo'n Dafje recreatief bezig, maar wat het resultaat van deze herschepping is durf ik niet te zeggen. Hoofdpijn? "We hebben zo'n lol gehad!" Dat is natuurlijk ook wat waard.

In het weekeinde van 21-23 juni ben ik zelf herschapen. Het Midzomerfestival op het erf van Huis Brandaan bracht zo veel moois in de vorm van vertellingen en muziek dat ik de zondag erna als herboren over de markt van het Festival van het Landschap heb gewandeld. Ook daarvan heb ik genoten, zij het niet van de apenkooidreunmuziek op de brink.

Wat was het inspirerend om het Midzomerfestival mee te maken. De losse sfeer, de warme belangstelling van de gasten, hun interesse in elkaar en in het dorp en in het erf van Brandaan in het bijzonder, de diepte van de contacten, alles droeg bij aan een diepgaande recreatieve sfeer.

De kracht van een goed en persoonlijk gebracht verhaal is op geen enkele wijze met de moderne communicatiemiddelen te overtreffen, er kan geen game of digitale tv tegenop.

Ik heb ook even aan de kant van de vertellers gestaan door een aantal van mijn gedichten voor te lezen. Een deel daarvan is gebaseerd op wat ik samen met Niels op het erf van de Garmhof meemaak aan onderzoek naar de grond en wat daarin zit. (Garmhof: zie het kaartje 1832 in rubriek Uit de oude doos).

In Orvelte liggen de verhalen op straat. Moeten er niet te veel truttenschudders over rijden!

HEERLIJK WONEN
IN EEN
NATUURLIJKE
OMGEVING

Verhalenverteller onder de oude es op het erf van Huis Brandaan.

Jan van Ginkel